

ATESTUOTŲ ARCHITEKTŲ (STATYBOS TECHNINĖS VEIKLOS PAGRINDINIŲ SRIČIŲ IR TERITORIJŲ PLANAVIMO VADOVŲ) KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO PROGRAMOS Nr. 35 TĘSINYS 2024 METAMS

1. TEMOS, SKIRTOS STATYBOS TECHNINĖS VEIKLOS PAGRINDINIŲ SRIČIŲ IR TERITORIJŲ PLANAVIMO VADOVAMS

Eil. Nr. data	Kvalifikacijos tobulinimo temos pavadinimas	Kursų trukmė val.	Kvalifikacijos tobulinimo būdas	Turinys	Lektorius ir jo kvalifikacija
1	2	3	4	5	6
1	Biomimikrija urbanistikoje - kaip gamtinės struktūros gali padėti tobulinti miestų planus	3	seminaras	Biomimikrijos (lot. bios – „gyvybė“, mimesis – „imituoti“) yra sąlygiškai nauja mokslo šaka, nagrinėjanti geriausias gamtoje esančias idėjas ir panaudojanti jas kuriant gaminius bei procesus, tai yra naujoves, kurias įkvepia gamta. Mokymuose bus pristatomi biomimikrijos principai suformuluoti remiantis gamtinių sistemų stebėjimu bei analize ir, naudojant konkrečius pavyzdžius, aptariama kaip jie gali būti, o gal jau dalis ir buvo panaudojami urbanistikoje – tiek geriau suprantant esamus miestus, tiek projektuojant naujas struktūras ar renovuojant esamas. Kaip gamtinių ir urbanistinių struktūrų	Kęstutis Zaleckis, KTU statybos ir architektūros fakulteto profesorius, VDA profesorius.

				gretinimo priemonė bus naudojami situaciniai matematiniai tinkle modeliai, pvz. erdvės sintaksė. Paskaitoje bus panaudoti tyrimų rezultatai gauti vykdant Vilniaus dailės akademijos Kūrybinio tarpdisciplininio Naujojo Europos Bauhauzo - NEB tyrimų centro „Urbanistikos ir moderniosios architektūros“ veiklas.	
2	Akių judesių sekimo technologijos: kaip ir ką žmonės suvokia pastatų fasaduose?	3	seminaras	Žmogui stebint aplinką jos akys nuolatos juda ir galutinis matomas vaizdas sukuriamas iš daugybės taškų į kuriuos buvo sufokusuotas žvilgsnis. Tyrinėti šiuo aplinkos suvokimo aspektus naudojama speciali akių judesių sekimo įranga. Atliekant tyrimus architektūros srityje, akių judesių sekimas leidžia geriau suprasti kaip objektą mato stebėtojas ir kaip jis veikiamas, kodėl jam sukeliama vienokios ar kitokios reakcijos, kas patraukia žmogaus dėmesį, o kas lieka nepastebima. Ne mažiau svarbu tai, kad atliekant šiuos tyrimus sudaromos galimybės analizuoti ne tik suvokiamą architektūrinę formą, bet ir ją formuojančius erdvinius modelius. Šie tyrimai gali būti naudingi analizuojant aplinkos priimtinumą žmogui, kultūrinio tapatumo pokyčius, ranguojant vizualiai suvokiamas vertingąsias paveldo savybes ir kt. Mokymų metu bus supažindinama su VDA Kūrybinio tarpdisciplininio Naujojo Europos Bauhauzo - NEB tyrimų centro „Urbanistikos ir moderniosios	Kęstutis Zaleckis, KTU statybos ir architektūros fakulteto profesorius, VDA profesorius.

				architektūros“ metu atliekamais tyrimais ir atradimais.	
3	Ar jau atsisakėme modernizmo dogmų urbanistikoje?	2	paskaita	<p>Paskaitoje bus siekiama žvelgti modernistinio planavimo pasekmes mūsų šalies miestams ir miesteliams - prarasta net ir istorinių miestų erdvinė struktūra, erdvių tipologija, savitumas, o kartu ir gyvybingumas. Ypač po II pasaulinio karo modernistiniais principais atstatytų istorinių centrų gyvybingumas. Iššūkius kelia ir tolesnis gyventojų skaičiaus mažėjimas daugelyje mažųjų ir vidutinių miestų. Ar yra pozityvių jų miestiskumo atsigavimo ženklų ir gerųjų praktikų? Ar yra pozityvios su panašiomis problemomis susiduriančių kitų šalių patirties? Kokia savivaldybių ir projektuotojų rolė ir atsakomybė?</p> <p>Kaip šias problemas siūlo spręsti Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas? Į šiuos klausimus bandysime rasti atsakymus paskaitos metu.</p>	Mindaugas Pakalnis, Statybos sektoriaus vystymo agentūros (SSVA) Urbanistikos padalinio vadovas
4	LR BP įgyvendinimas savivaldybių bendruosiuose planuose	2	paskaita	<p>Paskaitos metu bus apžvelgti neseniai patvirtinto Lietuvos Respublikos bendrojo plano reikalavimai, keliami savivaldybių bei vietovės lygmens bendriesiems planams. Bus akcentuojama, į ką reikia atkreipti dėmesį, sprendžiant kompaktiškumo išsaugojimo, paslaugų efektyvinimo, infrastruktūros planavimo, savitumo,</p>	Mindaugas Pakalnis Statybos sektoriaus vystymo agentūros (SSVA) Urbanistikos padalinio vadovas,

				<p>gamtos ir kultūros paveldo išsaugojimo uždavinius. Kokie reikalavimai bus keliami išduodant sąlygas ir derinant teritorijų planavimo dokumentų sprendinius? Kokių tyrimų ir analizių reikės sprendimams pagrįsti? Kokiais duomenis bus galima remtis? Paskaita skirta pirmiausia teritorijų planavimo dokumentų rengėjams, savivaldybių specialistams bei kitiems teritorijų planavimu besidomintiems projektuotojams.</p>	
5	<p>Apie miesto augalus, kurie formuoja erdves. Įkvėpta Thomas Fairchild knygos "Miesto sodininkas"</p>	2	paskaita	<p>1722 metais Londone sodininkas Thomas Fairchild jau rašė apie gyvatvores, kaip jomis svarbu atskirti viešas ir privačias ribas, formuoti erdves ir miesto sodininkavimo tradiciją. Būtent taip projektavo erdves augalais ir lietuvių architektas A. Nasvytis, kuris, kaip pasakojo vienas sodininkas, pasakydavo aiškias augalų mases ir perimetrus, aukštį, plotį, ilgį, kokį turi sukurti augalai, ir kaip ta masė turi atrodyti per sezonus. Sodininkas pagal tai, parinkdavo augalus. Paskaitoje nagrinėsiu nuskusto miesto tradicijos sovietinį palikimą ir Vakarų Europos miesto gyvatvorių ir gebenių tradiciją.</p>	<p>Gilma Teodora Gylytė, DO ARCHITECTS steigiančioji partnerė, vyr. architektė</p>
6	<p>Tvarių miestų vystymo gairės", "nejvykusi" Gairė Nr. 9 – Tausojantis identitetą miestas (tvariai naudojami kultūros paveldo ištekliai ir formuojamas savitas kultūrinis kraštovaizdis).</p>	3	paskaita	<p>Tvarumas – vienas iš penkių ramsčių Kultūros paveldo apsaugos veiksmų programoje, kurioje pabrėžiama, kad puoselėjant tvarumą galima padidinti miesto socialinį kapitalą, paspartinti ekonomikos augimą ir užtikrinti aplinkos bei formuojamo kultūrinio kraštovaizdžio tvarumą.</p>	<p>Irena Kliobavičiūtė, paveldosaugos ekspertė, UAB „Senojo miesto architektai“ projektų vadovė, Vilniaus m.</p>

			<p>Kultūra ir kultūros paveldas gali padėti užtikrinti įtraukų ir darnų vystymąsi. Į veiksmų programą įtrauktos trys veiksmų grupės, siekiant:</p> <p>1.atnaujinti miestus ir regionus pasitelkiant kultūros paveldą· 2.skatinti pritaikomąjį pakartotinį paveldo statinių naudojimą· 3.užtikrinti galimybės susipažinti su kultūros paveldu ir darnaus kultūrinio turizmo bei gamtos paveldo pusiausvyrą</p> <p>https://culture.ec.europa.eu/lt/cultural-heritage/cultural-heritage-in-eu-policies/sustainability-and-cultural-heritage</p> <p>Tai miestas, kuris išsaugo savo identitetą, istorinės raidos ženklus, tęsia miesto kūrimo tradicijas, išlaiko bendruomenių socialines sąsajas su gyvenamąja erdve ir dvasia (genius loci), telkia ir kuria vietas nematerialaus paveldo tradicijas, identifikuoja, puoselėja ir formuoja savitą kultūrinį kraštovaizdį (miestovaizdį), naudoja ir pritaiko istorinius pastatus ir erdves naujiems miestiečių poreikiams bei visoms žmonių grupėms. Miestas diegia kultūros paveldo vertybės apsaugančias priemones ir programas, skirtas ekstremaliųjų situacijų prevencijai ir reagavimui į jas, didina istorinių vietovių atsparumą ir tvarų atkūrimą kovojant su klimato kaita ir pavojingais reiškiniais.</p>	NKPV vertinimo tarybos narė
--	--	--	---	-----------------------------

7	Istorinio urbanistinio (kultūrinio) kraštovaizdžio samprata šiuolaikinėje Lietuvos teritorijų planavimo sąrangoje. Kas ir kaip identifikuoja, saugo ir puoselėja Lietuvos istorinio urbanistinio (kultūrinio) kraštovaizdžio vertes. LR BP, Įvairių miestų BP (Vilnius, Biržai, Priekulė ir kt.), SP pavyzdžiai.	3	paskaita	2011 m. lapkritį 10 d. UNESCO Generalinėje konferencijoje buvo priimta "Rekomendacija dėl istorinio urbanistinio kraštovaizdžio" (angl. UNESCO Recommendation on the Historic Urban Landscape). Istorinis urbanistinis kraštovaizdis yra ir metodas, ir naujas būdas plėtoti miestus. Jis leidžia visapusiškai pažvelgti į miestą ir jo vertybes; jis sujungia miesto išsaugojimo, socialinius ir ekonominio vystymosi tikslus, siekiant išsaugoti vertybes, aplinkos kokybę bei gerinti darnų miestų erdvių naudojimą. Istorinio urbanistinio kraštovaizdžio metodas yra sėkmingai taikomas daugelyje miestų visame pasaulyje ir integruojamas į darnaus vystymosi tikslus (nuoroda į skiltį – Pasaulio paveldas ir darnus vystymasis). Rekomendacijoje istorinis urbanistinis kraštovaizdis apibrėžiamas kaip miesto erdvė, kuri suprantama kaip istorinių kultūrinių ir gamtinių vertybių ir požymių rezultatas, išplečiantis „istorinio centro“ ar „ansamblio“ sąvokas, įtraukiant platesnį miesto kontekstą ir jo geografinę aplinką.	Irena Kliobavičiūtė, paveldosaugos ekspertė, UAB „Senojo miesto architektai“ projektų vadovė, Vilniaus m. NKPV vertinimo tarybos narė
8	Tarp gamtos ir architektūros: Lietuvos miškų saugojimo klausimai ir iššūkiai"	2	paskaita	Kaip derinti architektūros inovacijas su miškų apsaugos strategijomis? Lietuvos miškų politika ir apsauga, naujausios tvaraus miškų panaudojimo tendencijos ir iššūkiai	Austė Juozapaitytė, Aplinkosaugos specialistė, UAB „Gyvas žalias“ koordinatore

2.TEMOS, SKIRTOS TIK STATYBOS TECHNINĖS VEIKLOS PAGRINDINIŲ SRIČIŲ VADOVAMS

9	Lietuviškoji architektūra Šiaurės Amerikoje: tipai, įvairovė, likimai"	2	paskaita	<p>Paskaitų ciklas: Lietuviška architektūra Šiaurės Amerikoje.</p> <p>Šis paskaitų ciklas skirtas susipažinti su lietuvių architektūros paveldu Šiaurės Amerikoje. Pirmojoje paskaitoje "Lietuviškoji architektūra Šiaurės Amerikoje: tipai, įvairovė, likimai" apžvelgsime lietuvių migracijos į Šiaurės Ameriką istoriją ir jos įtaką architektūrai. Susipažinsite su svarbiausiais lietuvių bendruomenių apgyventais regionais ir ten sukurtais reikšmingais pastatais. Aptarsime skirtingų architektų kartų kūrybą ir kokią jos dalį galime laikyti būtent lietuviška architektūra.</p>	Dr. Vaidas Petrulis, KTU ASI Architektūros ir urbanistikos tyrimų centro vadovas
10	Debatai dėl lietuviškojo architektūros stiliaus egzilyje	2	paskaita	<p>Paskaitoje gilinsimės į specifinį laikotarpį - 1950-1960 m., kai kūrybą pradėjo vadinamųjų "dipukų" (išstremtų asmenų) karta. "Dipukų" projektuose buvo itin svarbu išsaugoti ir perteikti lietuviško identiteto bruožus. Paskaitoje analizuosime skirtingas architektūrines strategijas, kuriomis buvo siekiama pastatams suteikti lietuviško charakterio, ir aptarsime tuo metu vykusias diskusijas dėl nacionalinio architektūros stiliaus egzilyje.</p>	Dr. Vaidas Petrulis, KTU ASI Architektūros ir urbanistikos tyrimų centro vadovas

PROGRAMĄ TVIRTINU:

VšĮ Kauno architektūros ir urbanistikos ekspertų taryba direktorė

Jūratė Merkevičienė

PROGRAMA SUDERINTA: Lietuvos architektų rūmų pirmininko 2024 m. birželio 6 d. sprendimu Nr. 24P-16